Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
16 грудня 2024 року

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:
Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор.
Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол №7 від 26 грудня 2024 р.)

Рецензенти:
Фурман Анатолій Анатолійович - доктор психологічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту гуманітарних наук Національного університету "Одеська політехніка"

Пєнов Вадим Васильович - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізіології здоров'я і безпеки людини та природничої освіти Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у закладах освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2024. 208 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

БАБЧУК Олена Григорівна

FEATURES OF INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN PERSONAL DEVELOPMENT

The analysis of the stated topic determines, first of all, the need to define innovative technologies, and then answer the question of which innovative educational technologies initiate the professional development of the personality of students.

The basic definition of technology is as a set of knowledge about the methods and means of carrying out any processes, and in psychological and pedagogical literature and educational practice, various concepts are used: educational, pedagogical, psychological technologies of teaching, upbringing and development, personally oriented and developmental technologies. The relationship between these concepts is not clearly differentiated. The most general, meaningful concept is «educational technology» - a set of methods, techniques, exercises, procedures that ensure productive interaction of subjects of the educational process and are aimed at achieving the planned result [4]. Since we are talking about subjects of activity, they equally include both learners and teachers. Types of activity can be training and education, as well as activities to change the personality, develop its structural components: focus, education, experience, cognitive abilities, socially and professionally important qualities, psychophysical properties.

Innovations in education are novelties, innovations that ensure the receipt of a new educational effect. The following indicators serve as criteria for educational innovations: novelty - the presence of a new feature or a new combination of features known in education; usefulness - the presence of a positive educational effect; reproducibility - the possibility of obtaining a positive result by any competent teacher [2].

Based on these initial provisions, innovative educational technologies can be defined as follows: it is an ordered set of actions, operations and procedures aimed at the development of the individual, instrumentally ensuring the achievement of a diagnosed and predicted result in professional and pedagogical situations, forming an integrative unity of forms and methods of teaching in the interaction of students and teachers in the process of developing an individual style of activity.

This definition emphasizes the important aspects of innovative technologies of professional education: target orientation towards personal development; integrated unity of forms, methods and means of teaching; facilitative interaction of students and teachers; individual style of pedagogical activity [3].

Innovative technologies are aimed at achieving the following goals: actualization of the professional and personal potential of educational subjects; development of a professionally mobile personality; construction of individual

educational routes for learners; formation of a project culture; ensuring facilitation interaction of subjects of professional education.

In order to determine the structure and composition of innovative technologies of professional development, it is necessary to clarify what we mean by professional development. This is a change in the psyche in the process of mastering and performing educational and professional, professional and work activities [8].

Depending on the predominant forms of implementation of these types of activities, three models of education of specialists can be distinguished [5, 6]:

- adaptation model - aimed at training specialists to perform specific professional functions. It is implemented at the reproductive level mainly by traditional, established cognitive and activity-oriented educational technologies;

- a model of professional mobility aimed at training "universal" specialists capable of performing a wide range of social and professional functions. It is implemented at the heuristic level, mainly by contextual-competence educational technologies;

- a model of personal and professional self-development aimed at developing value-semantic activity, which determines the alternativeness and variability of individual educational routes in the developing professional and educational space. It is implemented at a creative level mainly by personally developing educational technologies.

It is obvious that all three models of professional training initiate professional development of the individual, and are implemented by a wide range of educational technologies. All their diversity can be organized as follows:

Information and communication technologies are training based on the use of electronic means: computers, visual aids, hypertexts, hypermedia [1]. These tools mediate the influence of teachers and students, provide interactive dialogue, the ability to individualize the learning process, access to information channels and networks. Information and communication technologies include: distance learning, educational programs, multimedia technologies, etc.

Technologies of developmental education are aimed at actualization of professional and personal potential, social and professional development of the individual, formation of metaprofessional didactic units: generalized knowledge, skills, competencies, competences, ensuring subject-subject interaction of all participants of the professional and educational process. These include developmental diagnostics, development and creativity trainings, project method, analysis of non-standard situations, etc [2].

Self-regulated learning is aimed at developing students' abilities to independently acquire competencies in self-management, organization, reflection, and self-control. The development of students' competencies through self-regulated learning is carried out on the basis of an analysis of professional activity. This

educational technology includes dialogue methods, the case-study method, positional discussions, reflexive games, etc.

Technologies of social and professional education are a set of methods, procedures and ways of solving the problems of moral and professional development of a specialist in a professional school and at work. Education technologies presuppose a special educational environment, the organization of educational interactions of subjects of joint activity and communication, the establishment of emotionally positive relationships. Social and professional education technologies include methods of persuasion, exercise, encouragement and punishment, coercion, etc [7].

The forms and methods of implementing the listed technologies are varied: problem lectures, lecture-discussions, diagnostic seminars, trainings, visualized workshops, practical discussions, interactive dialogue, programmed learning, preparation of abstracts, annotation of literature, multimedia technologies, diagnostics, supervisory consultation, diploma or course projects, analysis of situations, development and creativity trainings, corporate training, role-playing games, criteria-based testing, etc.

Thus, when choosing innovative technologies for professional development of an individual, one should be guided by the following requirements:1. Technologies should promote self-activity, self-development and self-actualization of learners. 2. Technologies should ensure the involvement of students in various types of project, creative and research activities. 3. Technologies should ensure group interaction of participants in the professional and educational process. 4. Technologies must ensure the formation of universal competencies - which are the basis for the professional mobility of specialists. 5. Technologies should facilitate openness of training to the professional future of teachers.

References:

1. Гуревич Р.С., Кадемія М.Ю., Шевченко Л.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід : навчальний посібник. Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.

2. Інноваційні технології навчання в умовах модернізації сучасної освіти: монографія / за наук. ред. д. пед. н., проф. Л. З. Ребухи. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 143 с.

3. Кулішов В.С. Інноваційні технології в роботі педагога закладу професійної освіти: електронний навчальний курс. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2023. 51 с.

4. Михайліченко М.В., Рудик Я.М. Освітні технології: навчальний посібник. Київ: ЦП «КОМПРИНТ», 2016. 583 с.

5. Основи педагогічної майстерності викладача професійної школи: підручник. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 208 с.

6. Сучасні моделі освіти: навч.-метод. посібник. 2-е вид., доповн. та переробл. Донецьк, 2015. 102 с.

7. Сушик Н. С. Технології соціального виховання особистості: метод. рек. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 36 с.

8. Сивогракова З.А., Алєксєєнко Н.В. Психологія розвитку та професійного становлення особистості: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2019. 60 с.

БЕРЕЗОВСЬКА Людмила Іванівна

GAME TECHNOLOGIES AS A MEANS OF FORMING THE READYNESS OF FUTURE EDUCATORS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY

In modern conditions, the education system of Ukraine is focused on optimizing the professional training of future specialists and integrating innovative technologies into the educational process. Higher education institutions face the task of preparing competitive specialists who are ready to work in the unstable conditions of today, respond to socio-economic and political challenges. This also applies to future educators of preschool education institutions (hereinafter referred to as PEIs), whose success depends on effective interaction with children, parents, and the teaching staff, their ability to work in a team, establish and maintain professional relationships with representatives of various institutions and organizations, plan and organize activities for children, utilize appropriate methodological techniques and strategies, and enhance their professional competence.

The increasing demands on the professional training of future educators require the renewal of the content of professional education, the selection of modern methods, tools, and teaching technologies. Effective technologies in the process of training future educators in higher education institutions include the implementation of game-based technologies.

The issue of using game-based technologies in the educational process has been reflected in the scientific works of I. Dychkivska, O. Dubaseniuk, N. Kichuk, O. Komar, M. Marko, O. Pometun, H. Selevko, S. Sysoieva, M. Chepil, and others.

Game-based technologies in higher education are considered professionally oriented pedagogical technologies. In the context of this study, it is important to clarify the essence of the concept of "educational game-based technologies." To achieve this, we will explore the meanings of the terms "game" and "game-based technology."

In dictionary sources, the term "game" is defined as an action associated with playing or engaging in play; an activity for children [4, p. 473]; a type of non-

ЧЕРНЯВСЬКА Ірина Михайлівна Актуальні проблеми формування дослідницьких умінь здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня	155
ШПАЛЯРЕНКО Юлія Анатоліївна Гейміфікація у навчанні як засіб підготовки майбутніх педагогів до викладання у початковій школі	157
ШУГАЙ Алла Юріївна, ХАРЧЕНКО Оксана Олександрівна, ЩЕНЯВСЬКА Алла Володимирівна Integration of technology in education: transforming learning for the digital era	160
БАБЧУК Олена Григорівна Features of innovative technologies in personal development	164
БЕРЕЗОВСЬКА Людмила Іванівна Game technologies as a means of forming the readyness of future educators for professional activity	167
БУЛГАКОВА Олена Юріївна Social interaction in a higher education institution as a fact of students' subjective reality	170
КОВИЛІНА Вероніка Геннадіївна Інноваційні технології як інструмент особистісного розвитку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта»	176
КРИМОВА Наталія Олексіївна Modeling the educational process in a reflective environment: modern approaches and methods	179
КУДРЯВЦЕВА Олена Альбертівна Сучасні методи розвитку критичного мислення здобувачів вищої освіти	182
ЛИСТОПАД Олексій Анатолійович, ЛИСТОПАД Наталя Леонідівна Development of soft skills and meta skills in the process of professional training	185
ЛІТОВЧЕНКО Ольга Василівна Інноваційні методи вдосконалення мовленнєвої компетентності майбутніх логопедів	188
МАРДАРОВА Ірина Костянтинівна, ГУДАНІЧ Наталія Миколаївна Innovative technologies as a tool for training future teachers	191
ПОСТОЯН Тетяна Григорівна Проєктна технологія навчання як умова ефективної професійної підготовки майбутніх педагогів	194